

JEROLD ȘI PISICA

de Jean-Pierre Adrevon

Traducerea Sorin Simion și Dan Merișca

Ochii robotului se mișcă și lansează scînteii multicolore; are opt ochi, antene care se balansează. Jerold abia îl privește: bucătarul automat are mai mulți ochi, mai multe lumini, e mult mai nostim, sau mult mai înspăimîntător. Sau cel puțin părea nostim sau înspăimîntător pe cînd ochii lui Jerold încă nu puteau aprecia în mod clar, dincolo de ceața minunată a primei copilării, formele nete și dure ale casei părintești. Astăzi, totul a dobîndit o formă definitivă, o stabilitate liniștitoare, fără mister; lumii lui Jerold i se adăugase o dimensiune suplimentară: aceea a plictisului.

Băiatul ăsta se plictisește, spune Tata, pentru a zecea sau a suta oară. Mama ridică din umeri, răspunde, pentru a zecea sau a suta oară, că, în trei luni, casa va fi bransată la educatorul automat și că Jerold va putea urmări opt ore de curs pe zi și că totul va merge mai bine pentru el. Jerold are aproape patru ani, are ochi albaștri ca Tatăl său, părul blond ca Mama sa, îi place tot ce mișcă, tot ce este sau pare viu, rămîne ceasuri întregi în fața telecranului, urmărind fără să înțeleagă mare lucru reportajele despre războaiele din Asia și războaiele din Lună și din Marte.

Într-o zi, tatăl l-a surprins în fața ferestrei - era vară în BVille - urmărind din ochi o formă în viteza care se învîrtea printre blocuri. Pasărea, ultima, singura, poate, în BVille, trasa mari opturi în spațiul închis cerul crenelat de beton. Avea o coadă în V și mari aripi ascuțite. Tatăl nu-i destinase culoarea, pasărea era prea rapidă, prea departe, prea mică. Apoi, fu o strălucire în cer, cînd pasărea necunoscută traversă fără teamă o rază ucigașă ce aducea în case imaginile și sunetele telecranului.

Micul avion e mort, spuse simplu Jerold. Dar mai rămase încă mult după aceea lîngă fereastră, căutînd pe cerul întunecat și gol alte mici avioane vii, improbabile.

Cred că i-ar trebui un animal, un animal viu, spuse Tata. Ești nebun ! spuse Mama; un animal viu ! Pentru ce?... De altfel, așa ceva nu există în BVille, adăugă ea. Voi vedea, murmură Tata.

Seara, după masă, îl luă pe Jerold pe genunchi, îi scoase casca de cosmonaut care îi acoperea fața și-l întrebă dacă i-ar

plăcea să aibă, pentru el, un mic animal viu, o pisică, un câine, ceva care se mișcă, mănîncă, face zgomot, care să fie adevărat. Jerold își privi tatăl fără să înțeleagă prea bine, ochi un punct imaginar cu pușca laser jucărie, apăsă pe trăgaci. O serpentină de foc sfîrîi, roșie, în tubul spiralat al armei sale de copil. Înainte de a intra în cortul de dormit, Jerold își privi tatăl cu seriozitate și spuse: aș vrea un tigru. Vei avea unul, răspunse Tata.

A doua zi începu să caute o pisică.

Dar în BVille nu mai sînt pisici, nu mai e nimic viu, în afară de oamenii care trăiesc aici, de păsările rătăcite care apar cîteodată și mor aici. După mai multe convorbiri la vifon, Tata cedă evidenței. Un prieten îi sugeră totuși că ar putea găsi așa ceva undeva în întinderile deșertice ce își insinuează lepra verde între brațele în stea ale orașelor AVille, BVille, CVille, care se unesc prin extremitățile tentaculelor lor rutiere. Acolo, unde nu mai există nimic folositor, deoarece culturile cresc în sere, trăiesc cîteva familii de inadaptați nepericuloși, care mai au cîteodată, animale.

Ești nebun ? a spus Mama. Pentru Jerold o fac, a spus Tata.

A profitat de cele patru zile de concediu săptămînal, un monobuz l-a dus pînă la marginea unei faleze abrupte care plonjează într-un ocean înspăimîntător de verdeață: ultimul bloc din BVille, năpădit la picioare de marea cîmpurilor în paragină.

Mirosul ierbii, strălucirea brutală a soarelui, căldura necontrolată, cîte obstacole ! Dar dragostea unui tată, susținută și de o mică doză de curiozitate, ajunge pentru a trece peste ele. Într-o veche fermă, Tata putu să-și procure o pisicuță, contra unei monede care, își dădu seama, mai avea curs aici; cîteva cărți vechi pe care exilații voluntari și ultimii descendenți ai țăranilor le apreciau, lipsiți fiind de plăcerea tridimvizorului.

Pisica era un mic animal plăpînd, în vîrstă de circa 3 luni, cu blana roșcată și capul devorat de doi imenși ochi verzi. Se zbătu cu sălbăticie în mîinle tatălui, îl mușcă cu dinții ei mici și ascuțiți, îl zgîrie cu ghearele. Tata trebui s-o închidă în sacul său de voiaj, deschizînd fermoarul adeziv doar atît cît animalul să-și poată scoate capul. Atunci pisica începu să miaune, pe un ton strident și pițigăiat, cu o regularitate exasperantă. Atîta vreme cît Tata se găsi pe cîmp, suportă singur această mică neplăcere;

dar, mai târziu, în monobuzul care-l ducea spre centrul oraşului, pisoii continuă să miaune şi tatăl constată cu o jenă crescândă că ceilalţi călători priveau în direcţia lui cu figuri dezaprobatoare. Încercă să liniştească pisica cu mîngîieri timide pe cap, dar nu rezolvă nimic; animalul continua monotona litanie a micilor sale strigăte (cam o dată la şapte secunde), întorcînd nişte ochi mari şi speriaţi şi deschizînd nemăsurat botişorul roz. Unul dintre călători, un domn voinic, cu un aer sever, îl apostrofă pe tată întrebîndu-l dacă nu cumva duce acasă o asemenea porcărie. Jenat, tatăl lăsa ochii în jos. După cîteva clipe, mormăi că era pentru băieţelul lui care avea patru ani şi se plictisea.

Fu fericit, ajuns acasă, la al 102-lea etaj, să deschidă sacul şi să lase să iasă animalul, care fugi, minuscul ghemotoc de blană, să se ascundă sub bufetul din bucătărie. La început, Jerold nu părea prea interesat. Dar, cu trecerea timpului, descoperi o nouă plăcere în a urmări cu încăpăţînare pisica, pe care o numise „Tigrul”, prin toate camerele. Tigrul era sălbatic, din cauza înstrăinării de bună seamă, şi se lăsa cu greu prins. În prima noapte reîncepu să miaune, trezind-o pe Mama, care, furioasă, îl trezi pe Tata. Au avut atunci o nouă discuţie pe tema pisicii, căreia tatăl îi puse punct întorcîndu-se cu spatele şi apăsînd ostentativ pe butonul de dormit al cortului.

A doua zi (a patra şi ultima zi de concediu a tatalui) casa răsună de strigătele vesele ale lui Jerold, care-l hăituia pe Tigru din cameră în cameră, trăgîndu-l de coadă sau lovindu-l cu o vergea. Vezi, zise tatăl către soţia sa: acum se distrează... Mama se interesă atunci ce-ar trebui să-i dea de mîncare acestui animal; propuse deşeurii fierte. Ba nu, zise tatăl: omul de la care am luat-o m-a sfătuit s-o hrănesc numai cu lapte şi, de două ori pe săptămîină, cu carne.

Seara, cînd ieşi din camera tridimvizorului - unde Jerold nu-i mai ţinea companie - tatăl descoperi pisoii ghemuit sub o masă, scîncind jalnic şi lingîndu-şi insistent una din etichete din faţă. Tata se plecă, trase animalul spre el, îl palpă. Sub degetele sale, laba era moale, păru că bucăţele de os umblau sub carnea delicată. Pisiului îi scăpă un geamăt lung şi ascuţit.

Ce i-ai făcut ? îl întrebă Tata, sever, pe Jerold. Vînătoarea de tigri, răspunse mîndru Jerold. Tata surîse, îl ridică pe Jerold în braţe, la înălţimea privirii sale şi îi recomandă mai multă atenţie,

îi spuse că nu trebuie să maltratezi un micuț tigru. Jerold își privi îndelung tatăl, făcu o mutră bosumflată și îl aprobă în silă.

Cînd, a doua zi după-amiază, Tata veni de la birou, Mama îi spuse pe un ton indiferent că nu se întîmpla nimic bun cu pisica și că fusese o idee proastă de a i-o fi dat lui Jerold. Tatăl găsi pisica și pe Jerold în bucătărie. Jerold îi dădea pisicii lovituri bine țintite cu un instrument ascuțit care trebuie să fi fost un lung ac decorativ. Cînd își văzu venind tatăl, Jerold își întrerupse activitatea, se ridică încet și plecă cu pași mici către altă cameră, fără a da bună ziua, cu o față impasibilă. Pisioul abia mai mișca, un firisor de sînge roșu se prelingea pe portocaliul blănii. Tatăl tresări cînd pisica își mișcă încetișor capul, dezvăluind o orbită goală, neagră. Întinse mîna, dar își opri gestul la jumătate. Orbita deschisă și picurîndă părea că îl privește, pisica nu mai mieuna, nu mai mișca.

Trebuie să facem ceva, îi spuse el soției, pisica va muri. Ce-ai vrea să facem ? Nu știu, aș putea chema un medic... Cheamă dacă vrei...

Tatăl deschise vifonul, formă un număr, mai multe: i se răspundea mereu că orele de consultații trecuseră și că, oricum, nimeni nu s-ar putea deranja pentru un animal. Descurajat, tatăl abandonă, se duse la bucătărie și lăsă să curgă într-un vas puțin syntholact de la robinetul distribuitor; apoi i-l duse pisioului care rămăsese în același loc întins pe pardoseala înroșită, dînd încetișor din cap, răsucindu-se cu greutate, întinzîndu-și micile membre către direcții imposibile, unde durerea n-ar mai fi existat. Animalul își înclină capul spre vas, adulmecă lichidul, scoase o limbă roșie și fragedă, rămase un moment nehotărît. Apoi capul i se prăbuși alături, ca un hoit dezgustător.

Tatăl suspină și se ridică. Manifestă puțin interes seara aceea la tridimvizor, unde se transmitea totuși un mare reportaj despre progresele războiului din Asia. Înainte de culcare, își îmbrățișă tandru fiul.

A doua zi, după muncă, o întrebă pe Mamă: Ce noutăți ? Pisica a murit, îi răspunse ea. Nedeslușit, Tata o auzi spunînd că se debarasase de ea aruncînd-o în crematoriu. Se duse în sufragerie, apropiindu-se de fereastră unde Jerold, cu ochii pierduți, contempla, fără s-o vadă, panorama pe care i-o oferea BVille. Jerold, un băiețel de patru ani, cu ochi albaștri ca tatăl său, cu părul blond ca mama sa. Tatăl îi petrecu brațul pe după

umeri, adulmecînd noaptea care cădea. La etajul o sută al hotelului Printania, două ferestre se luminează. Şantierul aerian al Gării Noi mirosea obositor a lemn verde şi umed; mâine, în BVille va ploua.